

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 031 118/99-2163
Signatura: nc1cs101

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Kolín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Kolín V., Mnichovická 62 280 02 Kolín V.
Identifikátor ředitelství:	600 045 374 IZO: 048 663 794
Ředitelka školy:	Mgr. Miroslava Průšová
Zřizovatel:	Město Kolín, Karlovo nám. 78, 280 12 Kolín
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Kolín, Kutnohorská 50, 280 00 Kolín
Termín inspekce:	1999-05-18
Inspektoři:	Mgr. Karel Kumstýř
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Následná inspekce.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Inspekční zpráva K-03-01/9596-F03 + Protokol o kontrole téhož č. j. ze dne 1996-04-26, povinná dokumentace školy, hospitační záznamy ČŠI, materiály řed. školy: Hlavní úkoly na školní rok 1998/99, Zájmová činnost žáků ve školním roce 1998/99, Zpráva ředitelky školy o odstranění nedostatků č. j. 29/96 ze dne 1996-06-05.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

V souvislosti s komplexní inspekcí (dále KI) provedenou ve dnech 9. - 12. dubna 1996 byl inspekčním týmem vystaven protokol o kontrole (č. j. K-03-01/9596-F03) na dvě porušení obecně závazných předpisů:

1. Chyba v učebním plánu ve IV. ročníku.
2. Nedoložená rozhodnutí o odkladu školní docházky.

Obě zmíněná pochybení byla napravena bezprostředně po obdržení inspekční zprávy (dopis ředitelky č. j. 29/96 ze dne 1996-06-05). Učební plán byl upraven do souladu s tehdy platným a schváleným učebním plánem č. j. 16 663/94-23. Ke čtyřem odkladům školní docházky byly dodatečně k datu 1996-06-03 doloženy odborné posudky ve smyslu zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších úprav. V tomto školním roce provedla ředitelka školy 12 rozhodnutí o odkladu školní docházky, všechna jsou doložena žádostmi rodičů a odborným posudkem (ve většině případů vyjádřením dětského lékaře).

Další zjištění

Protože z hlediska úrovně vzdělávání byly při KI v roce 1996 nejhůře hodnoceny přírodovědné předměty, tato následná inspekce je zaměřena právě na podmínky pro jejich výuku a výuku samotnou.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Z hlediska koncepční práce a volby vzdělávacího programu nastala po KI radikální změna. Ještě zmiňovaná zpráva z KI (převzatá školou 24. května 1996) uvádí v kapitole 3.5 „vedení školy chce pokračovat v realizaci zvolené vzdělávací koncepce i v příštích letech, tzn. postupně navázat na projekt Obecná škola projektem Občanská škola“. V červnu 1996 se škola rozhodla opustit postupně vzdělávací program Obecná škola (dále OŠ) a od první třídy zavádí učební program Základní škola č. j. 16 847/96-2. Ředitelka udává jako důvod nátlak veřejnosti - vliv konkurenčního prostředí. V současnosti je OŠ již jen ve 3. - 5. ročníku. Také organizací výuky, redukcí charakteristických prvků OŠ (prolínání předmětů, nezavedený samostatný předmět dramatická výchova apod.) se i v těchto třídách škola přibližuje „klasické“ Základní škole.

Novým prvkem v práci školy je institucionalizovaná péče o předškolní děti - přípravný ročník. Učitelky prvního stupně participují na systematické práci s těmito budoucími žáky, zejména jde o děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí.

Koncepční a plánovací činnost vedení školy je na zhruba stejné průměrné úrovni, kterou konstatovala zpráva z KI.

2 Vedení povinné dokumentace

Z vedené povinné dokumentace, kromě obou protokolárních záležitostí, upozorňovala zpráva z KI na slabou formální úroveň ústřední inventární knihy. Tento problém byl již z větší části napraven jejím přepracováním a v současnosti se připravuje převedení agendy do počítačové podoby.

Třídní kniha pátého ročníku byla v době konání inspekce bez seznamu žáků.

Sledovaná povinná dokumentace má průměrnou úroveň.

3 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

V materiální oblasti škola od doby komplexní inspekce zaznamenává velký posun. V současnosti je dokončována tělovýchovná hala s ideálními parametry pro kolektivní sporty. Některé nové prostory jsou již provozovány (druhá počítačová pracovna s moderními počítači propojenými v síti, se zázemím, s nadprůměrným programovým vybavením; školní kuchyňka; školní dílna - teprve vybavována + další provozní a pomocné prostory). Připravováno je připojení na internet. Kvalitativním posunem je zřízení nového hlavního vchodu do školy s moderními šatnami - na jejich potřebnost inspekční zpráva poukazovala.

Škola byla vybavena (v souvislosti s celkovou rekonstrukcí) novým školním nábytkem, vestavěnými skříňkami, podlahovými krytinami, osvětlením, žaluziemi apod.

Také prostorové podmínky pro práci školní družiny se částečně zlepšily. Dvě oddělení využívají účelově zařízenou místnost, druhé oddělení jako dříve využívá kmenovou třídu. Ředitelství školy připravuje další organizační změny.

Ve vztahu k sledované výuce přírodovědných předmětů je zápořem provedených stavebních úprav zrušení specializované pracovny fyziky (popřípadě chemie). Fyzika je tak vyučována v kmenových třídách bez potřebného materiálního zázemí (kabinet ve druhém patře budovy, třídy bez rozvodů elektřiny, vody apod. do lavic). Rovněž v materiálních podmínkách pro výuku přírodovědných oborů nenastal zásadní obrat (výjimkou je výše uvedená druhá počítačová pracovna).

Celkově se materiální podmínky školy výrazně zlepšily, pro výuku přírodovědných předmětů jsou však spíše podprůměrné.

4 Hodnocení psychohygienických podmínek

Inspekcí konstatované porušování psychohygienických zásad (krácení přestávek) bylo úpravou začátku výuky odstraněno. Současný stav odpovídá platným požadavkům vyhlášky o základní škole (§ 9 odst. 2 vyhl. č. 291/1991 Sb., ve znění č. 225/1993 Sb.).

Další komplexní inspekcí zmiňovaný problém - pitný režim, škola neřešila, žáci dosud volí individuální řešení, donášejí si pití z domova. Nápomocným krokem je instalace nápojového automatu (poměrně drahé nápoje).

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni byla zohledňována pravidla psychohygieny a zdravotní ohledy, nechyběly relaxační prvky, střídání metod, pohyb žáků, pokyny o správném držení těla apod. Na druhém stupni sledovaná výuka tyto momenty postrádala.

Zejména zlepšením materiálních a organizačních podmínek (šatny, vchod do školy, délka přestávek, nové školní lavice, kvalita a estetičnost prostředí) se psychohygienické podmínky zlepšily. Rezervy v realizaci vhodných zásad ČŠI shledala ve vyučovacích hodinách.

Psychohygienické podmínky školy jsou průměrné.

5 Hodnocení personálních podmínek

Výuka na prvním stupni je až na výjimku výuky cizích jazyků ve čtvrtém a pátém ročníku zabezpečena učiteli s plnou pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Inspekční zprávou uváděné vysoké procento výuky bez odborné kvalifikace se na druhém stupni školy změnilo na současný stav, který charakterizuje tabulka:

Předmět	procento výuky s odbornou kvalifikovaností v r. 1996	procento výuky s odbornou kvalifikovaností v r. 1999
český jazyk	100	100
anglický jazyk	0	0
německý jazyk	0	0
matematika	81,3	100
občanská výchova	100	100
rodinná výchova	0	0

tělesná výchova	61,1	31
zeměpis	54,5	20
dějepis	100	20
přírodopis	0	40
hudební výchova	0	80
výtvarná výchova	75	100
fyzika	40	0
chemie	100	100
praktické činnosti (dříve Pv)	0	100
volitelné předměty	0	0
celkem průměrný údaj	44,5	49,4

Věková struktura zaznamenala rovněž změny:

Věková kategorie	počet učitelů v r. 1996	počet učitelů v r. 1999
do 30 let	3	0
31 - 50 let	4	11
51 - 60 let	6	3
nad 60 let	0	0

Z uvedených údajů je zřejmé, že se jen částečně podařilo realizovat doporučený plán obměny personálního obsazení - v předmětech rodinná výchova, oba cizí jazyky se situace nezměnila, problematickým se v tomto ohledu stala výuka fyziky.

V souvislosti s personálním obsazením a odborností výuky lze konstatovat, že probíhá poměrně intenzivní další vzdělávání pedagogických pracovníků. Systematickým je zejména studium v oblasti cizích jazyků, 10 pedagogů absolvovalo kurz obsluhy počítače + probíhají další akce v tomto oboru. Ve větším počtu se učitelé vzdělávají pro práci s žáky s vývojovými poruchami učení. Ve sledovaných přírodovědných oborech další vzdělávání neprobíhá.

Personální situace ve sledované (přírodovědné) oblasti zůstala průměrná. Problémem je zejména výuka fyziky, z hlediska dlouhodobějšího výhledu také v předmětech zeměpis a přírodopis.

6 Plnění učebních osnov

Inspekční činností (hospitacemi v hodinách a kontrolou zápisů v třídních knihách) byly zjištěny nedostatky v plnění učebních osnov matematiky. Ve druhé třídě nebyl respektován pokyn (č. j. 25 018/98-22) úprav a doplňků učebních osnov Základní školy a je prováděna automatizace násobilky dvou, tří a čtyř. V třídní knize pátého ročníku jsou nesprávné formulace „přímá úměrnost, osa úhlu, souřadnice bodů...“ - látka vyšších ročníků. Ve výuce fyziky v 9. ročníku dosud nebyly v tomto školním roce provedeny žádné laboratorní práce.

Zjištěným porušením učebních osnov je hodnocení ČŠI: naprosto nevyhovující.

7 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Sledována byla výuka přírodovědných předmětů na prvním i druhém stupni školy (3x matematika, 1x fyzika).

Zjištění komplexní inspekce z roku 1996 zůstala platná i pro současný stav výuky. Jsou téměř identická:

- sledovaná výuka byla co do volby metod práce, atmosféry, motivace, efektivnosti, pracovního vytížení a snahy žáků pestřejší na prvním stupni školy

- převládá neustále frontální charakter práce žáků, málo zřetelná byla diferenciací, využívány byly především soutěživé metody, chyběly kooperativní přístupy

- výuka postrádá názornost, nebyl zdůrazňován činnostní charakter výuky, není využívána didaktická technika

- cíle hodin nebyly ve 3/4 zcela naplněny (II. třída - o 5 víc - 5 krát víc; VI. třída - osová souměrnost, IX. A - diskuse nad tématem), nižší byla efektivita práce zejména schopnějších žáků

- pasivní přístup žáků k výuce - plnění pokynů učitele

- málo jsou rozvíjeny dovednostní kompetence

V jednotlivých hodinách byly samozřejmě zaznamenány také kladné stránky:

- pracovní charakter většiny sledovaných hodin

- převaha kladného hodnocení, povzbuzení, dostatek klasifikačních záznamů v žákovských knížkách

- připravenost a atmosféra hodiny matematiky ve druhé třídě, metodický postup vyvození osově souměrnosti a další

Celkové hodnocení sledované výuky přírodovědných předmětů - spíše podprůměrná úroveň. V tomto ohledu se závěry zcela ztotožňují se závěry z KI. Škola nezaznamenala žádoucí posun v činnostním pojetí výuky, v preferenci aktivizujících metod a forem práce.

ZÁVĚRY

Protokolární záležitosti zjištěné komplexní inspekcí v roce 1996 byly okamžitě napraveny. V materiální oblasti škola zaznamenala výrazný kvalitativní posun, sledovaná výuka přírodovědných oborů však dobré podmínky nemá. Také v personálním zajištění se nepodařilo výrazně zlepšit odbornost výuky na druhém stupni. V dalším vzdělávání jsou tyto předměty opomíjeny. Kvalita sledované výuky je téměř identická s tou, kterou popisuje zpráva z KI - spíše podprůměrná. Ve dvou případech došlo k porušení učebních osnov.

Doporučení ČŠI k další práci školy:

- do kontrolního systému zapracovat důslednější kontrolu plnění učebních osnov a kvality vedené dokumentace

- výrazněji sledovat a podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v přírodovědných předmětech, sledovat realizaci moderních činnostních metod a forem práce

- zřídit odbornou pracovnu (fyzikální a chemickou) s potřebným materiálním vybavením

- cíleně rozvíjet u žáků průřezové kompetence a dovednosti sociální a komunikativní

- do řídicí práce cíleně zapracovat metody a zásady školského managementu - řízení změn (ve smyslu změn metod a modernizace vyučovacího procesu - práce s lidmi)

razítko

Podpis inspektora:

K. Kumstýř v. r.

V Kolíně dne 1999-05-20

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne 25. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy

Mgr. M. Průšová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Kolín	1999-06-11	031 136/99-2163
Školský úřad: ŠÚ Kolín	1999-06-11	osobně ing. Kejklíček
Rada školy: nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	nebyly podány

V inspekční zprávě užíváno hodnotící škály ČŠI:

Stupeň	Legenda	Poznámky, doplňky, upřesnění	
1	Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný	+++
2	Nadprůměrný	Výrazná převaha pozitiv	++
3	Spíše nadprůměrný	Dílčí pozitiva nad běžnou úroveň	+
4	Průměrný - běžná úroveň	Pozitiva a negativa zhruba v rovnováze	+/-
5	Spíše podprůměrný	Citelná slabá místa, nutná zvýšená pozornost	-
6	Podprůměrný	Výrazně nevyhovující, silné nedostatky	--
7	Naprosto nevyhovující	Nutné okamžité řešení	---